

Dosarul nr.3-87/21 (2-21134954-24-3-13092021)

H O T Ă R Î R E **în numele Legii**

Dispozitivul hotărârii pronunțat public la 04 ianuarie 2024 în or.Criuleni.
Hotărârea redactată integral la 05 aprilie 2024.

Judecătoria Criuleni, sediul central

Instanța în următoarea componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Alexandru

Motricală

Grefieri

Aliona Mariț, Ana Cojocari, Doina Chirilov și

Natalia Soltan

Cu participarea reclamantei *****, reprezentantului acesteia, avocatului Cristina Ciubotaru (Țărnă), împuternicită în baza mandatului seria MA nr.0828072 din 23.07.2021, reprezentanților pârtei Autoritatea Națională de Integritate a Republicii Moldova, Cristina Rotari, împuternicită în baza procurilor nr.***** din 11.06.2021, nr.***** din 03.01.2022, nr.***** din 04.01.2023 și Iurie Cerneavschii, împuternicit în baza procurii nr.***** din 05.06.2023, examinînd în ședință de judecată secretă, cauza de contencios administrativ la acțiunea ***** împotriva Autorității Naționale de Integritate, *cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil*,

A CONSTATAT:

Argumentele părților la proces:

1.La data de 23.07.2021 ***** a depus Judecătoriei Chișinău, ***** cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate, *privind anularea actului administrativ individual defavorabil*.

2.În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr.***** din *****, a fost numită pentru un termen de cinci ani, în funcția de judecător la Judecătoria Căușeni.

Prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr.***** din ***** a fost numită prin transfer, în funcția de judecător la Judecătoria Botanica, mun.Chișinău.

Prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr.***** din ***** a fost numită judecător pînă la atingerea plafonului de vîrstă.

Potrivit actului contestat, la ***** în cancelaria Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr.04-17/89, cu privire la încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, iar la data de 28.02.2020, a fost înregistrată o altă sesizare cu nr.01/128, cu referire la articolul de presă, apărut în publicația Ziarul de Gardă la data de *****.

Astfel, la 09.03.2020, în conformitate cu prevederile art.31 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr.127/19, în privința ei, judecător la Judecătoria Chișinău, *****, a fost inițiat controlul averii și intereselor personale.

Prin actul de constatare nr.214/19 din 09 iulie 2021 emis de către Autoritatea Națională de Integritate s-a dispus:

1) *Se constată existența diferenței substanțiale nejustificate, între averea dobîndită și veniturile nete obținute de către dna ***** *****, judecător la Judecătoria Chișinău, *****, în mărime de 1 330 000 (un milion trei sute treizeci mii) lei, manifestată prin deținerea apartamentului situat pe adresa mun.Chișinău, str. *****, *****, ap. *****;*

2) *Se sesizează Consiliul Superior al Magistraturii, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămîne definitiv, în vederea inițierii procedurii de eliberare a dnei ***** *****, din funcția de judecător la Judecătoria Chișinău, *****;*

3) *Se decade dna ***** *****, din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția altor funcții electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data la care averea dnei ***** *****va fi constatată, în totalitate sau în parte, ca fiind nejustificată, printr-o hotărîre judecătorească definitivă;*

4) *Se înscrie dna ***** *****, în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data la care averea dnei ***** *****va fi constatată, în totalitate sau în parte, ca fiind nejustificată, printr-o hotărîre judecătorească definitivă.*

Consideră că actul de constatare nr.214/19 din 09 iulie 2021 constituie un act administrativ individual ilegal defavorabil.

Potrivit art.10 alin.(1) Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Totodată, conform art.11 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

În conformitate cu prevederile art.21 alin.(1) - (2) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

În esență legalitatea/ilegalitatea actului administrativ individual cuprinde două dimensiuni:

- Legalitatea/ilegalitatea materială, adică respectarea normelor de drept substanțial care constituie temeiul actului administrativ individual defavorabil/favorabil, principiul egalității de tratament, proporționalității și securității juridice;

- Legalitatea/ilegalitatea formală, adică respectarea normelor de procedură administrativă la emiterea actului administrativ individual, principiile cercetării din oficiu, imparțialității, bunei-credințe, eficienței, motivării, transparenței și comprehensibilității.

În speță, consideră că ambele dimensiuni ale legalității actului administrativ individual au fost încălcate, care se manifestă prin următoarele.

Se constată existența diferenței substanțiale nejustificate, între averea dobândită și veniturile nete obținute de către ea ca judecător la Judecătoria Chișinău, *****, în mărime de 1 330 000 lei, manifestată prin deținerea apartamentului situat pe adresa mun. Chișinău, str. *****, *****, ap.*****.

După cum rezultă din conținutul actului administrativ individual la ***** în cancelaria Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr.04-17/89, cu privire la încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personal, iar la data de 28.02.2020, a fost înregistrată o

altă sesizare cu nr.01/128, cu referire la articolul de presă, apărut în publicația Ziarul de Gardă la data de *****. Totodată, la 09.03.2020, în conformitate cu prevederile art.31 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr.127/19, în privința ei ca judecător la Judecătoria Chișinău, *****, a fost inițiat controlul averii și intereselor personale.

Relaționând această circumstanță la normele de drept relevante rezultă următoarele. Conform art.28 alin.(1) Cod administrativ, procedura administrativă se realizează într-un mod simplu, adecvat, rapid, eficient și corespunzător scopului.

La caz, procedura administrativă urma să fie finalizată cel târziu la data de 09 aprilie 2020. Această obligație legală n-a fost îndeplinită de către pârâtă. După cum se atestă din conținutul actului administrativ individual defavorabil contestat, procedura a fost finalizată prin emiterea acestuia la 09 iulie 2021, fapt contrar art.60 alin.(1), (4) și (5) și art.28-31 din Codul administrativ care prevede că, termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Din motive justificate legate de complexitatea obiectului procedurii administrative, termenul general poate fi prelungit cu cel mult 15 zile. Această prelungire are efect doar dacă este comunicată în scris participanților la procedura administrativă în termen de 30 de zile, împreună cu motivele prelungirii. În mod excepțional, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăși 90 de zile.

Potrivit art.78 alin.(1) Codul administrativ, procedura administrativă se finalizează prin efectuarea unei operațiuni administrative sau prin emiterea unui act administrativ individual, respectiv încheierea unui contract administrativ.

Conform art.64 alin.(2) Codul administrativ, refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal. Astfel, nerespectarea termenului general de 30 zile se consideră o respingere a sesizării de către Autoritatea Națională de Integritate.

Efectuarea controlului după respingerea sesizării prin efectul art.64 alin.(2) din Codul administrativ, constituie o inițiere repetată abuzivă și arbitrară a proceselor administrative și urmărirea de 13 ori a reclamantei pe

același subiect, fapt care înfrînge nu doar ireversibil articolele 28 (eficiența procedurii administrative), 30 (securitatea raporturilor juridice), 140 (puterea lucrului decis) din Codul administrativ, dar și articolul 116 alin.(1) (independența, imparțialitatea și inamovibilitatea judecătorului) din Constituție.

Potrivit art.art.69 și 2 alin.(2) din Codul administrativ și art.30 alin.(1) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr.132/17.06.2016, sesizările depuse de persoanele fizice sau persoanele juridice de drept public sau de drept privat, precum și cele din oficiu se înregistrează imediat și se repartizează aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Astfel, această normă a fost încălcată și în privința sesizării nr.04-17/89 din ***** și sesizării nr.01/128 din 28 februarie 2020. Nu există nici o probă și argumente reflectate în actul de control referitor la repartizarea aleatorie a acestor sesizări.

Mai mult, inspectorul Virgiliu Bardă recunoaște chiar în actul de control că, el a reținut sesizarea nr.01/128 din 28.02.2020 contrar principiului repartizării. Acesta reținînd ilegal ca argument prevederile art.44 alin.(4) din Codul administrativ, care prevede că, pentru desfășurarea cu celeritate a procedurii administrative, autoritatea publică este în drept să admită examinarea concomitentă a mai multor petiții depuse de mai mulți participanți la aceeași autoritate publică cînd, în baza raportului material-juridic dintre participanți, ele se află în conexiune prin pretențiile revendicate sau problemele comune și cînd există posibilitatea examinării lor în aceeași procedură și de aceeași autoritate publică. Fiecare participant participă în cadrul procedurii administrative în mod independent față de ceilalți participanți.

Astfel, norma pre-citată se referă la situațiile cînd procedura administrativă este inițiată în privința la mai mulți participanți, iar în speță procedura a fost inițiată de 13 ori în privința doar unui singur participant.

Controlul averii și a intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilității lor, restricțiilor și limitărilor se efectuează după cum rezultă din prevederile art.art.7 alin.(3) lit.h) și 14 alin.(1) lit.g) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate conform unei metodologii de efectuare a controlului.

Astfel, ANI a efectuat controlul în lipsa unei asemenea metodologii ori în temeiul unei metodologii secrete, fapt contrar normei de drept enunțate.

Or, metodologia este un act administrativ normativ prin care se organizează executarea unei legi și urmează să fie publicat în conformitate cu Legea cu privire la actele normative nr.100.

Potrivit art.4 alin.(1) lit.b) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr.133/17.06.2016 bunurile mobile și imobile, inclusiv cele nefinalizate, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață de către subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv în calitate de beneficiari efectivi, ori aflate în posesia acestora în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, unor contracte translativ de posesie și de folosință.

Astfel, după cum rezultă chiar din conținutul actului de control, imobilul locativ cu nr. cadastral *****, situat pe adresa mun. Chișinău, str.****, ****, ap.****, nu este deținut de ***** în proprietate sau drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață, dar nici de către membrii familiei, concubinul/concubina acesteia, inclusiv nu are calitatea de beneficiar efectiv.

Totodată, nu se află în posesia acesteia în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, unor contracte translativ de posesie și de folosință.

Conform art.2 din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr.133/17.06.2016 prin beneficiar efectiv se are în vedere persoana fizică care controlează în ultimă instanță o persoană fizică sau care deține ori controlează în ultimă instanță o persoană juridică sau beneficiarul unei societăți de investiții sau administratorul unei societăți de investiții ori persoana în al cărei nume se realizează o tranzacție sau se desfășoară o activitate și/sau care deține, direct sau indirect, dreptul de proprietate sau controlul asupra a cel puțin 25% din acțiuni ori din dreptul de vot al persoanei juridice sau din bunurile aflate în administrare fiduciară.

După cum rezultă chiar din conținutul actului administrativ, nici ***** și nici ***** nu se încadrează nici în noțiunea legală de beneficiar efectiv. Beneficiarul efectiv fiind o altă persoană, pe care ANI n-a dorit să o audieze, dar care a prezentat probe și declarații, însă n-au fost reținute din motive necunoscute. ANI contrar prevederilor art.93 alin.(2) din Codul administrativ, care prevede că, prin derogare de la prevederile alin.(1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale, nu a probat vreuna din calitățile legale prevăzute de art.art.2 și 4 alin.(1) lit.b) Legea nr.133/17.06.2016

Astfel, diferența substanțială se verifică și stabilește exclusiv prin raportare la averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică în aceeași perioadă.

Consideră că pîrîtul, în persoana inspectorului de integritate abuziv, tendențios și din motive de răzbunare profesională și nu doar, a reținut și denaturat starea de fapt contrar prevederilor art.22 și 85-93 din Codul administrativ referitor la proprietar și beneficiarul efectiv.

Mai mult, actul de control contravine prevederilor art.31 și 118 alin.(1) - (3) din Codul administrativ. Conform art.31 din Codul administrativ actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

În același sens, art.118 alin.(1) - (3) din Codul administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii. Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept - temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt - oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile - o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.. Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

Art.94 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis.

Actul de control, operațiunile administrative și întreaga procedură de control (repetată de 13 ori) este contrară art.29 din Codul administrativ, care

prevede că, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproportională în raport cu scopul urmărit.

Principiul proporționalității este un element organic al statului de drept, în cele din urmă, principiul proporționalității se referă la faptul că măsurile de ingerință în drepturile persoanei ar trebui folosite cu atenție și numai atunci când este cu adevărat urgent, deci puterea publică nu ar trebui să intervină în drepturi mai mult decât este necesar. Astfel, proporționalitatea măsurii previne interdicția excesului. Principiul proporționalității este un mijloc de cîntărire.

Subliniază că, testul de proporționalitate se verifică pe verticală, iar lipsa unui element eșuează testul și denotă ilegalitatea actului administrativ individual defavorabil, în conformitate cu aceasta, o măsură oficială întreprinsă de autoritățile publice și instanța de judecată este proporțională dacă: are un scop legitim, este potrivită, necesară și rezonabilă.

Astfel, din considerentul că, proporționalitatea nu este motivată în act, nici pe fond, dar nici pe aspecte măsurilor de procedură administrativă, acesta este ilegal.

Consideră, că ANI contrar prevederilor art.art.22, 85, 87 și 92 din Codul administrativ, a dat o apreciere unilaterală, superficială și arbitrară unor așa numite judecăți de valoare, nereținînd obiectiv faptele.

Caracterul tendențios al acțiunilor inspectorului de integritate, în opinia sa contravine art.24 din Codul administrativ și rezultă din declarațiile plasate pe pagina web al ANI și modul de notificare al actului.

În conformitate cu prevederile art.22 alin.(1) lit.a) din Codul administrativ, în baza unei acțiuni în contestare, instanța de judecată anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

Totodată, inspectorul de integritate contrar prevederilor art.53-54 din Codul administrativ, a dat apreciere în locul organelor de autoadministrare judecătorească și comisiei de etică acțiunilor judecătorului potrivit art.5 din

Codului de etică și conduită profesională a judecătorului, aprobat prin Hotărîrea Adunării Generale a Judecătorilor nr.8 din 11.09.2015.

Totodată, i-a incumbat Raportul de evaluare a celei de-a patra runde a Republicii Moldova, care acoperă prevenirea corupției în rîndul deputaților, judecătorilor și procurorilor, emis de Grupul de State contra Corupției (GRECO), unde s-a concluzionat că autoritățile Republicii Moldova au implementat un nivel scăzut de conformitate cu recomandările sale, cuprinzînd și modalitatea de numirea/promovarea judecătorilor, în scopul evitării candidaților care prezintă riscuri de integritate. Referitor la declarațiile și probele prezentate de reclamantă, ANI a menționat că, nu sunt cu temei logic, deoarece plata la rugăminte a unor utilități pentru un apartament, care aparține altei persoane, ar fi ilegală, și ar constitui temei de apariție unor drepturi reale.

La fel, consideră că este lipsită de raționament concluzia că, viza de reședință a ***** **, coincide cu cea a părinților dumneaei, avînd și drept de abitație, iar acțiunile sunt concertate.

3.Solicită reclamanta ***** ** *anularea actului de constatare nr.214/19 din 09.07.2021 emis de către Autoritatea Națională de Integritate, notificat la data de 22.07.2021* (Vol.I f.d.4-10).

4. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18.08.2021 cauza de contencios administrativ la acțiunea ***** ** împotriva Autorității Națională de Integritate, cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, a fost strămutată spre examinare la Judecătoria Criuleni, sediul central (Vol.I f.d.33-35).

5.Cauza vizată a parvenit în Judecătoria Criuleni, sediul central la data de 13.09.2021 și prin încheierea din 14.09.2021 a fost reținută pentru examinare în continuare. În cadrul ședinței de pregătire, instanța pornind de la obligația de a asigura protejarea dreptului constituțional la viața intimă și privată a persoanei, a considerat necesar a aplica excepția de la principiul publicității dezbaterilor judiciare și a dispus la cererea reprezentantului reclamantei examinarea cauzei în ședință secretă (Vol.I f.d.249-253).

6.Pe marginea cererii de chemare în judecată pîrîta, Autoritatea Națională de Integritate, a depus referință prin care nu a recunoscut acțiunea, iar în acest sens a indicat, că la data de ***** în cancelaria Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 04-17/89. Potrivit sesizării, ***** **, a depus tardiv declarația de avere și interese personale pentru anul 2017, la data de 23.04.2018. De asemenea, la data de 28.02.2020,

a fost înregistrată o altă sesizare cu nr. 01/128, cu referire la articolul de presă, apărut în publicația Ziarul de Gardă la data de ***** intitulat “Penthouse-ul din centrul Chișinăului în care o judecătoare, zilnic verifică să fie în regulă apa și căldura”. La 09.03.2020, în conformitate cu prevederile art.31 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr.127/19, în privința ***** *****, judecător la Judecătoria Chișinău, *****, a fost inițiat controlul averii și intereselor personale.

În cadrul procedurii de control, în temeiul prevederilor legale prevăzute la art.20 alin.(1), lit.a) - d), art.32 alin.(3) și art. ***** alin. (2) din Legea nr. 132/2016 privind Autoritatea Națională de Integritate, au fost consultate date din Registrele informaționale de stat și solicitate informațiile și documentele necesare desfășurării controlului. Solicitată opinia subiectului controlului.

În continuare, în rezultatul cercetării tuturor informațiilor acumulate la dosarul administrativ de control a averii și intereselor persoane, inspectorul de integritate a constatat existența diferenței substanțiale nejustificate, între averea dobândită și veniturile nete obținute de către dna *****, judecător la Judecătoria Chișinău, *****, în mărime de 1 330 000 (un milion trei sute treizeci mii) lei, manifestată prin deținerea apartamentului situat pe adresa mun. Chișinău, str. *****, *****, ap.*****.

Autoritatea notează că, în opinia sa actul administrativ emis este unul legal și întemeiat iar cu referire la termenul de efectuarea a controlului, menționează că, prevederile Codului administrativ se aplică în măsura în care, prevederile legilor speciale nu conțin dispoziții diferite. Art.60 alin.(1) Codul administrativ, stabilește clar acest lucru, stipulând că, termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, *dacă legea nu prevede altfel*. La caz, Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale și Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate sunt legi speciale în raport cu dispozițiile Codul administrativ, iar în temeiul art.5 alin.(3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială. Deși, Legile sus numite nu conțin prevederi privind termenul în interiorul căruia urmează să se desfășoare o activitate administrativă, Autoritatea notează că, acest fapt nu înseamnă că se vor aplica în mod automat prevederile art. 60 alin. (1) și alin. (4) Cod administrativ. Autoritatea atrage atenția că, procedura de efectuare a controlului presupune

întreprinderea anumitor măsuri pentru a acumula informațiile și materialele necesare stabilirii circumstanțelor relevante cauzei. Prin urmare, termenul, în interiorul căruia se finalizează o procedură administrativă, poartă un caracter rezonabil așa cum este stipulat în art.27 Cod administrativ, potrivit căruia, în cazul în care prezentul cod sau alte legi speciale nu impun un anumit termen, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze într-un termen rezonabil. Or, reieșind din procedurile enunțate și termenii stabiliți la art.***** din Legea nr.132/2016, este evident că, termenul general pentru finalizarea unei proceduri administrative, prevăzut de art.60 Cod administrativ, nu este aplicabil. Astfel, anume din aceste considerente legiuitorul nu a stabilit, în legislația specială în materie de reglementare a regimului juridic al limitărilor, termene în interiorul cărora urmează a fi finalizată procedura de control. La caz, se atrage atenția că, dosarul de control este unul voluminos. La fel, explică că, procedura controlului se referă la averea și interesele personale ale subiectului controlului și a membrilor de familie după caz, fapt ce presupune un volum complet de muncă cum ar fi: examinarea tuturor declarațiilor de avere sub aspect al bunurilor și veniturilor declarate, verificarea informației despre existența sau lipsa unor bunuri nedeclarate, examinarea circumstanțelor în care au loc modificările patrimoniale, stabilirea resurselor financiare pe care le deține subiectul controlului împreună cu membrii familiei la momentul realizării acestor modificări patrimoniale, cercetarea aspectelor legate de proveniența acestor resurse financiare, examinarea tuturor probelor acumulate în procedura de control, solicitarea opiniei subiectului controlului, aprecierea explicațiilor aduse de acesta, analiza probelor prezentate, solicitări de informații suplimentare de la deținători, audiere de martori etc. Astfel, examinarea multiaspecuală a tuturor circumstanțelor necesită timp prin urmare, procedurile de control efectuate de către inspectorul de integritate sunt desfășurate într-un termen rezonabil.

Astfel, sunt nefondate susținerile reclamantului precum că, la desfășurarea procedurii de control au fost încălcate prevederile art.60 Cod administrativ sau altfel spus, au fost încălcați termenii în interiorul cărora urma a fi realizată procedura de control a averii și intereselor personale or, autoritatea urma a acționa în termeni rezonabili iar caracterul rezonabil al termenului urmează a fi verificat de către instanță ținând cont de complexitatea dosarului și de volumul de acțiuni desfășurate de către inspectorul de integritate. Această lipsă a limitării în timp se explică prin

acordarea de către legiuitor, atât inspectorului de integritate, cât și persoanei verificate, a posibilității de a efectua toate procedurile, de a solicita și obține toate informațiile, inclusiv și de la autorități din alte jurisdicții, pentru a numi expertize eventual necesare, în scopul adoptării unei soluții legale pe fiecare caz separat, or limitarea în timp a procedurii de control, în special la 30 zile, ar restricționa nu numai inspectorul de integritate în aplicarea instrumentelor necesare privind verificarea averii și intereselor personale; privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților și al restricțiilor, dar și persoana controlată, în cazul imposibilității prezentării unor probe.

În aceeași ordine de idei, Autoritatea consideră nefondate și susținerile reclamantului precum că, neexaminarea sesizării în termen de 30 de zile constituie o respingere a sesizării de către Autoritatea Națională de Integritate.

Controlul averi și intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor se efectuează după cum rezultă din prevederile art. 7 alin. (3) lit. h) și 14 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu prevederile Legii nr. 132/2016 și conform unei metodologii de efectuare a controlului. Astfel, Autoritatea explică că, inspectorul de integritate a efectuat controlul averii și intereselor personale ale dnei ***** în baza Legii nr.132/2016 și a Metodologiei de efectuare a controlului așa precum solicită cadrul normativ în vigoare. Așadar, în temeiul prevederilor art. 7 alin.(3) lit. h) și 14 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin ordinul președintelui Autorității nr.4 din 22.01.2018, a fost aprobată Metodologia de efectuare a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilității lor, al restricțiilor și a limitărilor, în vigoare până la 02 noiembrie 2020, iar la data de 13 octombrie 2020 a fost aprobată o nouă Metodologie prin ordinul 94 din 13 octombrie 2020, în vigoare din 02 noiembrie 2020. Ținând cont de faptul că, controlul a fost inițial la data de 09 martie 2020 odată cu emiterea procesului-verbal de inițiere a procedurii de control nr.127/19 în speță au fost aplicate ambele Metodologii.

În același timp, explică că, Metodologiile reglementează, sub aspect juridic și instituțional, modul de exercitare a atribuțiilor de control prevăzute de art. 7 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de

Integritate și stabilesc cadrul organizatoric de aplicare de către Autoritate a prevederilor Legii nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale. Altfel spus, Metodologia descrie acțiunile pe care urmează să le întreprindă inspectorul de integritate precum și modalitatea în care urmează a fi desfășurat controlului. Respectiv, ținând cont de normele statuate în art. 34 alin. (5) și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, care prevăd că acțiunile și actele efectuate de inspectorul de integritate în cadrul procedurilor de control nu sunt publice, cu excepția actului de constatare, care se publică pe pagina web oficială a Autorității cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal Metodologia nu este posibil de publicat.

În conformitate cu reglementările art.3 alin.(1) lit.a) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, subiecți ai declarării averii și a intereselor personale sunt: persoanele care dețin funcțiile de demnitate publică prevăzute în anexa la Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică. Conform anexei, funcția de judecător este funcție de demnitate publică. În continuare notează că, conform art.4 lit.b) al Legii nr.133/2016, subiecții prevăzuți la art.3 alin.(1) declară bunurile mobile și imobile, inclusiv cele nefinalizate, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață de către subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv în calitate de beneficiari efectivi, ori aflate în posesia acestora în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, unor contracte translativ de posesie și de folosință. Aici consideră necesar să atragă atenția inclusiv la modelul declarației de avere și interese personale unde la Capitolul III Bunuri imobile în țară și/sau în străinătate secțiunea B Clădiri și construcții se informează subiecții declarării despre obligativitatea de a declara/indica bunurile a căror beneficiar efectiv sunt. Aspect care a fost neglijat de către reclamantă. Totodată, notează că, potrivit prevederilor art.2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, beneficiar efectiv este persoana fizică care controlează în ultimă instanță o persoană fizică sau care deține ori controlează în ultimă instanță o persoană juridică sau beneficiarul unei societăți de investiții sau administratorul unei societăți de investiții ori persoana în al cărei nume se realizează o tranzacție sau se desfășoară o activitate și/sau care deține, direct sau indirect, dreptul de proprietate sau controlul asupra a cel puțin 25% din acțiuni ori din dreptul de vot al persoanei juridice sau din bunurile aflate în administrare fiduciară.

În baza Actului de constatare s-a stabilit că, potrivit informațiilor disponibile pe portalul informațional „e-Cadastru”, dna *****Șevciuc, IDNP - *****, prin contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din *****, a procurat de la S.R.L. „Kirsan Corn”, IDNO - *****, imobilul locativ cu nr. cadastral *****, situat pe adresa mun. Chișinău, str.***** *****, ap. *****, pentru care a achitat integral suma de 1 330 000 (un milion trei sute treizeci mii) lei, pînă la semnarea contractului. Prin contractul de vânzare-cumpărare nr.705 din 06.02.2020, imobilul respective a fost înstrăinat, la doar 3 zile de la publicarea materialului jurnalistic (*****). În cazul tranzacției date, din numele și pentru dna *****Șevciuc a acționat dna ***** *****, mama dnei *****, în temeiul procurii nr.2155 din 18.03.2017.

În continuare, s-a reținut că, dna *****Șevciuc, nu a declarat/obținut careva venituri pe teritoriul Republicii Moldova. Deopotrivă, s-a determinat în baza declarațiilor dumneai că, nu a avut așa venituri ca să procure careva imobile în or. Chișinău. Nu cunoaște care este suma achitată pentru procurarea imobilului dat și cine a făcut tranzacția de vânzare-cumpărare și că, beneficiar final al bunului imobil de pe adresa mun. Chișinău, str. *****, *****, ap.***** a fost dna ***** *****. După care, s-a mai constatat ținînd cont de declarațiile martorului Iurie Școlnic, că, dumnealui deține funcția de președinte al ACC nr.55/587 (ce gestionează acest imobil) din anul 2019 luna septembrie/octombrie. Pe dna *****Șevciuc (proprietar în acte a apartamentului) nu o cunoaște, nici nu a văzut-o niciodată. Cunoaște că dna ***** ***** este stăpînă, iar pe dna ***** a văzut-o împreună cu dna ***** ***** sau de sine stătător pe adresa indicată. Permanent pe adresa dată nu locuia nimeni, ci doar temporar. Iar pe final a constatat că, dna ***** a achitat serviciile comunale pentru apartamentul din speță. Concomitent, s-au reținut și alte aspecte incidente și relevante, toate fiind descrise detaliat în Actul de constatare.

În baza celor relatate mai sus, Autoritatea Națională de Integritate, solicită respingerea cererii de chemare în judecată, în conformitate cu art.224 alin.(1) lit.f) al Codului administrativ ca fiind neîntemeiată (Vol.I f.d.47-50).

7.În ședința de judecată, reclamanta ***** și reprezentantul acesteia, avocatul Cristina Ciubotaru (Țarină) au susținut cererea de chemare în judecată potrivit motivelor de fapt și drept invocate. Suplimentar reclamanta a explicat că în opinia sa inspectorul de integritate Virgiliu Barda prin actul de constatare pe care la emis a adus circumstanțele într-o extremă care nu are nici o legătură cu realitatea, astfel ea fiind obligată să dezvăluie

informații ce țin de viața sa privată care nu are nici o legătură cu activitatea sa profesională. Din anul 2002 ea a divorțată, iar în 2015 fostul soț a decedat, respectiv tot din 2015 ea a început o relație *****. La sfârșitul anului 2016 ***** a informat-o că vrea să procure un apartament pentru viața lui personală, mai clar spus unde ei să se poată vedea fără a fi necesar să meargă în alte imobile nesigure sau hotele, despre care nu voia să cunoască *****. Ulterior el a vorbit cu mama ei ***** cu care se cunoșteau de mult timp, referitor la acest aspect și a rugat-o să găsească pe cineva în care avea încredere. Mama ei a vorbit cu prietena ei din copilărie *****Șevciuc și aceia a fost de acord. Ei au mers la notar și au încheiat contractul înregistrând apartamentul, apoi ***** a început să facă reparație. Când a fost înregistrat apartamentul pe Șevciuc *****, deoarece trăia în regiunea Transnistreană, a apărut problema înregistrării contractelor referitor la serviciile comunale, fiindcă pentru Șevciuc *****era complicat să circule din Slobozia în Chișinău și atunci ***** i-a cerut să facă procură pe ***** și deja ultima a mers să înregistreze toate contractele. La etapa când reparația deja permitea să locuiești, ea cu ***** se vedeau în acel apartament, unde ei își petreceau timpul lor liber. Apartamentul a fost procurat în 2016 și vândut în luna februarie 2020, în total fiind 38 de luni, iar beneficiarul lui final a fost ***** , însă înregistrat pe numele ***** Șevciuc. Toate cheltuielile de întreținere a apartamentului le achita ***** , iar ea a achitat online serviciile comunale folosindu-se de cardul său bancar, de maxim 8 ori, luni care nu au fost consecutive, banii pentru serviciile comunale fiindu-i transmiși de ***** . Ulterior ei au decis să se despartă, respectiv ***** a hotărât să vândă acel apartament. Înstrăinarea relizându-se prin intermediul mamei sale care avea procură, ea nici nu cunoaște când și cum ***** a găsit cumpărătorul, iar mama după ce a mers la notar i-a dus banii care au fost achitați pentru înstrăinarea apartamentului. Consideră că inspectorul Virgiliu Barda nu a fost imparțial și independent atunci când a emis actul de constatare, datorită soluțiilor date de către ea în calitate de judecător pe mai multe cauze în care parte a fost Autoritatea Națională de Integritate. Susține că ea nu a fost proprietar și nu a deținut careva avere ilicită inclusiv apartamentul de pe str.***** , ap.*****. Potrivit actului de constatare inspectorul de integritate a constatat că ea este beneficiarul efectiv al imobilului bazându-se doar pe 3 probe, din investigația jurnalistică potrivit căreia mașina ei putea fi văzută în preajma blocului inclusiv și materialul fotografic, alegerile

martorului Școlnic Iurie care a declarat că a văzut-o pe adresa indicată și plata pentru serviciile comunale efectuate de pe cardul salarial. Cu referire la investigația jurnalistică, ea nu a negat faptul că automobilul putea fi văzut în preajma blocului, doar că acela nu-i aparținea ei, dar părinților, iar mama ei la fel conduce automobil, astfel nu înțelege cum proba dată a putut să-l convingă pe inspectorul de integritate că apartamentul îi aparține ei cu drept de proprietate. Totodată referitor la investigația jurnalistică ea nu voia să scoată în presă viața ei personală și a lui ***** *****, în primul rând deoarece acela are familie, iar viața ei personală nu avea nimic cu cea profesională. Ceea ce ține de activitatea profesională ea nu a avut nici o tangență cu ***** *****, nici compania lui nu a fost reclamată în dosare, și în general nu știe dacă el a avut vre-o legătură cu instanțele de judecată. Alegațiile martorului Școlnic care a văzut-o împreună cu ***** *****, sau de sinestătător pe adresa indicată, au fost reținute de inspectorul de integritate doar în parte, acela a trecut cu vederea că martorului a mai afirmat că pe adresa indicată nu locuia permanent nimeni ci doar temporar. Astfel nu este clar de unde rezultă dreptul ei de proprietate, ea doar întâlnindu-se în acel apartament cu bărbatul cu care avea relații. Cu referire la declarațiile ***** Șevciuc care a declarat că beneficiarul final al bunului a fost ***** ***** aceasta nu corespund adevărului, aici fiind de menționat că prima este din regiunea Transnistreană și în general este vorbitoare de limbă rusă, dar vorbește și limba română, iar când ***** ***** a întrebat-o de ce a declarat că ea este beneficiarul final al apartamentului a spus că a dat astfel de declarații deoarece ea avea procură, iar ce semnifică termenul de beneficiar final nici nu cunoștea. Mai menționează că majoritatea cetățenilor pot să achite facturile rudelor care se află peste hotare, dar aceasta nu înseamnă că ei sunt proprietari. Proprietarul apartamentului a fost ***** *****, ori banii cu care acesta a fost achitat au fost a lui ***** ***** . Mai mult ca atât consideră că probele care le-a acumulat Virgiliu Barda nu sunt certe. În urma apariției informației în Ziarul de Gardă, inspecția judiciară sa autosesizat și prin decizia din 20 martie 2020 a fost respinsă ca neîntemeiată autosesizarea, iar din motivarea deciziei rezultă că aspectele din viața privată a judecătorului nu fac parte de competența CSM. Totodată la caz nu s-au reținut careva probe pertinente ce ar indica încălcarea normelor de etică și conduită a judecătorului ***** *****, dar chiar și conform codului de etică legislația Națională și Internațională nu obligă pe nici o persoană să declare o relație amoroasă cu cineva. ***** ***** nu i-a fost soț și nici concubin, ea avînd

obligăția să declare despre existența unei relații în cazul în care ***** avea să fie reclamant sau pîrît pe o cauză care se afla în procedura ei sau compania acestuia avea să fie parte într-o cauză de pe rolul instanței, să fi avut o tangență pe plan profesional, atunci era obligată să declare, în rest ea nu a avut nici o obligație să declare relația sa cu ***** , dar declară pe propria răspundere că nu a avut absolut nici o tangență în viața profesională cu ***** și viața ei personală nu a interferat nici cum cu activitatea profesională. Consecințele actului de constatare în cazul în care rămîne definitiv este revocarea ei din funcția de judecător, iar dreptul de a exercita o funcție publică cade sub incidența art.8 al Convenției Europene a dreptului omului. Pe lîngă faptul că actul îl consideră ilegal și lovit de nulitate, ea solicită să fie anulat și pentru că circumstanțele invocate nu corespund realității și nu sunt probate.

8.Reprezentanții pîrîtei, Autorității Naționale de Integritate, Cristina Rotari și Iurie Cerneavski, în ședința de judecată au susținut argumentele expuse în referință și au pledat în vederea respingerii acțiunii.

9. Martorul ***** în ședința de judecată a relatat, că pînă a începe relația cu ***** el se cunoștea cu părinți aceștia de mult timp. Deoarece avea nevoie de un loc unde să se întâlnească cu ***** cu aproximativ 5 ani în urmă a procurat un apartament. Între dînsul și SRL „Kirsan” a fost încheiat un contract de investiție, acest contract nu ține minte în ce an l-a încheiat, prima rată a apartamentului a fost de 500 000 lei, după care a achitat integral costul. În luna iulie-august, pînă în luna decembrie el a achitat integral tot apartamentul. Apartamentul a costat 1 300 000 lei, banii i-a achitat chieș în tranșe. SRL „Kirsan” era dator la compania sa „*****” SRL, respectiv suma dată a achitat-o la el în contabilitate ca datorie a SRL „Kirsan”. Apartamentul a fost înregistrat de la început pe SRL „Kirsan” de la ei l-a procurat. Nu a înregistrat apartamentul după dînsul deoarece nu a dorit ca să știe cineva despre existența lui, după care l-a înregistrat pe numele ***** Șevciuc. Despre procurarea apartamentului nu a cunoscut nimeni și el nu a avut intenția ca să-l înregistreze pe numele ***** . Pe *****Șevciuc a văzut-o o singură dată. El i-a comunicat ***** Șevciuc că apartamentul îl înregistreze după ea doar pe o perioadă de timp. A făcut procură pe ***** din motiv că el nu o cunoștea pe *****Șevciuc și nu putea să înregistreze apartamentul pe o persoană străină. Cînd apartamentul se afla în reparație ***** avea cheie de la apartament. Toate cheltuielile ce ține de acest apartament au fost suportate de către dînsul, în apartament

permanent nu a locuit nimeni. Serviciile comunale la fel le achita el, însă când pleca în deplasare îi lăsa ***** bani și o ruga pe ea să le achite. O altă persoană terță putea să achite serviciile comunale când el nu avea posibilitate să le achite din lipsă de timp, la fel și el achita la MAIB serviciile comunale. Aproximativ pe lună serviciile comunale constau în suma de 1000-1800 lei. Reparația în apartament a început prin luna februarie - martie și a durat în jurul la 2-3 luni de zile. ***** avea cheie de la apartament, iar când ei au început să se întâlnească acolo, mama acestuia ***** deja nu mai avea cheie de la apartament. A început să se vadă în apartament cu ***** după jumătate de an de când l-a procurat. A decis să vândă apartamentul după ce s-a despărțit cu ***** . După ce ei s-au despărțit cu ***** nu mai venea la apartament, doar el avea acces. După vânzarea apartamentului ***** i-a transmis banii pe apartament. Mai apoi a fost telefonat de către o persoană care s-a prezentat ca reprezentat al Autorității Naționale de Integritate și i-a comunicat că dorește să se întâlnească cu dînsul, pe atunci urma să plece într-o deplasare și i-a comunicat că când o să se întoarcă o să se întâlnească. Inițial l-a întrebat care este subiectul discuției, ultimul însă i-a spus că o să-i spună atunci când se vor întâlni. După aproximativ 10 zile el a revenit din deplasare, însă reprezentantul ANI nu l-a mai contactat. Când a decis să vândă apartamentul, a telefonat la SRL „Kirsan” și a întrebat de persoana care anterior dorea să procure apartamentul, după care a făcut legătură cu acea și a vîndut apartamentul.

10. Martorul Anatolie Novac fiind audiat în ședința de judecată a relatat, că în realitate pe ***** o vede pentru prima dată. SRL „Kirsan Com”, este o companie de construcție care construiește clădiri multe etajate în mun. Chișinău. În compania SRL „Kirsan Com”, au fost două persoane care semnav contractele de vânzare-cumpărare. Contractul de pe str. ***** l-a semnat el, în acea perioadă semnase multe contracte și nu țin minte exact data, anul, luna. Contractul a fost întocmit și semnat notarial în prezența notarului. La momentul semnării contractului i se oferea informația de contabilitate precum că a fost sau nu achitat costul. Pentru apartamentul dat a fost achitată o sumă de către ***** directorul de la centru „*****”, ultimul a căutat apartament anume pe strada ***** , ulterior s-a oprit la un apartament și a fost încheiat un antecontract și în baza acestuia a fost efectuată o plată, în baza cererii lui ***** s-a stins datoria pentru Șevciuc ***** , cunoaște această informație după ce a verificat actele în

companie. ***** nu a figurat la SRL „Kirsan Com”, ca cumpărător. La SRL „Kirsan Com”, toate actele referitor la acest apartament au fost ridicate de către organul de urmărire penală. SRL „Kirsan Com”, dispunea de aparat de casă când s-a achitat apartamentul s-a elibera o chitanță, chitanța a fost ridicată de către organul de urmărire penală. Din materiale poate spune că apartamentului a fost achitat în două tranșe. Bani la *****Șevciuc nu au ajuns, deoarece domnul ***** a depus cerere prin care a solicitat să fie stinsă datoria doamnei *****Șevciuc pentru procurarea acestui apartament. Cererea d-lui ***** trebuie să fie la SRL „Kirsan Com”. Până când persoana se stabilește cu apartamentul ales, se face un contract de intenție și este valabil până la semnarea actului de bază, respectiv atunci după semnare decade contractul de intenție, este valabil până când la notar se încheie contractul de bază, după semnarea contractului de bază contractul de intenție nu are rost și nu se păstrează. Acest bun imobil a fost înregistrat la Agenția Servicii Publice Departamentul Cadastru. Blocul nu ține minte când a fost dat în exploatare. Dreptul de proprietate a fost înregistrat după Șevciuc ***** , proprietar inițial a fost SRL „Kirsan Com”, contractul a fost semnat cu Șevciuc ***** . Apartamentul nu ține minte cu ce sumă a fost vândut. Nu sunt sume fixe și stabile, ele depind la etapa care se vînd, depinde de suma care a fost adusă de către persoană, respectiv dacă suma este mai mare reducerea la fel este mai mare. Starea apartamentului nu cunoaște care a fost, de obicei ei le vînd în variantă albă, dar și gri la dorința clientului. Apartamentul dat a fost vîndut fără reparație, presupune că era în variantă albă. Aparatul de casă emite o chitanță și partea mai mică se dă clientului, iar partea cea mai mare rămîne în contabilitate. Pe ***** ***** nu-l cunoaște personal, SRL „Kirsan Com”, a avut careva relații cu centru „*****” a domnului ***** . La încheierea contractului Șevciuc *****nu era însoțită de nimeni. A discutat cu doamna Șevciuc *****la notar când s-a întocmit contractul, dar nu-și amintește în ce limbă au vorbit.

11. Martorul Iurie Școlnic fiind audiat în ședința de judecată, a explicat că locuiește pe adresa mun.Chișinău, str.***** nr.***** , ap.***** din 2017, apartamentul său se află la etajul 7, iar apartamentul ***** este vecin. În 2017-2018 era zgomot în apartamentul vecini și a bătut la ușă, acolo se aflau niște lucrători și atunci apartamentul se afla în reparație, se făceau lucrări la terasă. Prima dată pe ***** ***** a văzut-o în 2017-2018, după aceia a văzut-o pe ***** ***** împreună cu ***** . A devenit președinte a asociației din toamna anului 2019 și după aceia a discutat cu ***** ***** o

singură dată. Cu acest apartament nu au fost careva probleme și cu doamna ***** a discutat de 2 ori la telefon referitor la reparația în bloc. Permanent pe această adresă nu a locuit nimeni, temporar a văzut o persoană, pe care a recunoscut-o după un reportaj la televizor. Le-a văzut pe ***** și ***** împreună la apartament pînă la știri, mai venea cineva la apartament dar cine anume nu cunoaște. Cunoaște că reparația a fost făcută de către primul proprietar Ilcenco Vsevolod, apoi alt proprietar a făcut alte lucrări. Cînd nu se făceau reparație la apartament veneau mai multe persoane. Doamna ***** nu i-a spus direct că ea este proprietar, dar i-a zis că cu ea poate să facă legătură în continuare referitor la toate problemele, lucrătorii care făceau reparație nu i-au zis cine este proprietarul. La adunările generale ale locatarilor ***** nu a participat niciodată. Pe ***** în acest apartament nu a văzut-o permanent să locuiască. Îl cunoaște pe ***** și prima dată l-a văzut în acest apartament în timpul cînd se făcea schimbările în casă, dar personal nu a avut cu ultimul discuții. Inițial după discuția cu ***** a înțeles că proprietar era ea, după care în apartamentul respectiv a discutat cu domnul *****, atunci și-a făcut impresia că proprietar era *****, aceasta concluzie și-a făcut-o după discuția între ei. Ulterior el a fost invitat la ANI și răspunsurile lui au fost fixate în scris, dar nu-și amintește dacă a fost întrebat ceva despre ***** Pe domnul ***** l-a văzut de 2 ori în intervalul la o lună, în perioada cînd mergea reparația la terasă. La fel în perioada 2017-2018 posibil l-a mai văzut pe *****.

Aprecierea instanței:

12.Examinînd cererea de chemare în judecată, audiind explicațiile părților, martorilor cercetînd probele anexate la dosar în ansamblu și interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului de constatare nr.214/19 din 09.07.2021, urmează a fi admisă din următoarele considerente.

13.Conform art.22 alin.(1) Cod administrativ, *autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.*

14.Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, *instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.*

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că *acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:*

a) există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între părți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208;

g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin. (1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

15.Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

- prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului;
- competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
- respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ;
- respectarea procedurii prealabile;
- respectarea termenului de înaintare a acțiunii;

- prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

16.Prin acțiunea formulată, reclamanta solicită, anularea actului de constatare nr. 214/19 din 09.07.2021. Astfel, reclamanta a formulat o acțiune în contestare.

17.Conform art. 5 Cod administrativ, *activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.*

Conform art.10 alin.(1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art.11 alin. (1) lit. a) și b) Cod administrativ, *actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; acte favorabile - actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.*

18.Cu referire la normele de drept citate, instanța de judecată reține că actul de constatare nr. 214/19 din 09.07.2021, reprezintă act administrativ individual defavorabil reclamatei *****, ținând cont că prin acesta s-a constatat existența diferenței substanțiale nejustificate, între averea dobândită și veniturile nete obținute în calitate de judecător la Judecătoria Chișinău, *****, în mărime de 1 330 000 (un milion trei sute treizeci mii) lei, manifestată prin deținerea apartamentului situat pe adresa mun.Chișinău, str. *****, *****, ap.*****. S-a decis sesizarea Consiliul Superior al Magistraturii, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămîne definitiv, în vederea inițierii procedurii de eliberare a dnei *****dîn funcția de judecător la Judecătoria Chișinău, *****. Dispunîndu-se decăderea acesteia, din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția altor funcții electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data la care averea ei va fi constatată, în totalitate sau în parte, ca fiind nejustificată, printr-o hotărîre judecătorească definitivă.

19.Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art.191 alin.(1) și art.196 alin.(1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (****), astfel, cererea de chemare în judecată a fost depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate, însă prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18.08.2021 cauza în contenciosul administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului administrativ individual defavorabil, a fost strămutată pentru examinare la Judecătoria Criuleni, sediul central.

20.Conform art.189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, *orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.*

Conform art.17 Cod administrativ, *drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.*

Conform art. 39 alin.(1), (2) Cod administrativ, *controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.*

21.La caz, reîșind din pretenția formulată, instanța reține că reclamanta revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art.17 Cod administrativ, nefiind de acord cu constatarea existența diferenței substanțiale nejustificate, între averea dobândită și veniturile nete obținute în calitate de judecător la Judecătoria Chișinău, ****, în mărime de 1 330 000 (un milion trei sute treizeci mii) lei, manifestată prin deținerea apartamentului situat pe adresa mun.Chișinău, str. ****, ****, ap.****, inițierii procedurii de eliberare din funcția de judecător și decăderea din dreptul de a exercita funcție publică pe un termen de 3 ani. Corespunzător, condiția revendicării unui drept legitim este întrunită.

22.Referitor la condiția de respectare a remediului extrajudiciar cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și necesității solicitării anulării actului administrativ individual până la înaintarea acțiunii în contenciosul administrativ, referitor la termenul de contestare a actului administrativ instanța de judecată reține următoarele.

23.Conform art.36 alin.(1) din Legii nr.132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (anterior modificărilor), persoana care a fost supusă controlului poate contesta actul de constatare în termen de 15 zile de la primirea acestuia nemijlocit în instanța judecătorească.

24.Raportînd prevederile legale citate la circumstanțele reținute, instanța de judecată stabilește că ***** a contesta legal actul de constatare nemijlocit în instanța judecătorească și cu respectarea termenului instituit.

25.Ținînd cont de cele relatate, instanța de judecată reține că, examinarea condițiilor de admisibilitate expuse supra, în raport cu actele cauzei, impun concluzia că acțiunea este admisibilă.

26.Cu referire la circumstanțele de fapt, instanța de judecată reține din materialele cauzei că, la 03 februarie 2020 în cancelaria Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr.04-17/89 cu privire la încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, și anume, depunerea tardivă de către ***** a declarației de avere și interese personale pentru anul 2017 (f.d.265 din dosar administrativ), iar la 28 februarie 2020 a fost înregistrată o altă sesizare cu nr.01/128, cu referire la articolul de presă, apărut în publicația Ziarul de Gardă la data de *****, referitor la faptul că ***** judecătoria la Judecătoria Chișinău, *****, poate fi văzută zilnic, în timp ce intră într-un penthouse de peste 150 de m², amplasat într-un bloc din centrul capitalei, pe strada ***** (f.d.262 din dosar administrativ).

27.Potrivit sesizării nr.04-17/89 din ***** ca obiect a controlului a servit bănuiala precum că reclamanta ar fi depus tardiv declarația de avere și interese personale pentru anul 2017, iar potrivit sesizării nr.01/128 din 28.02.2020, bunul imobil - apartamentul situat pe adresa mun.Chișinău, str.*****, *****, ap.*****; nu se regăsea în declarația de averii și interese depuse anual de aceasta.

28.Conform procesului - verbal de inițiere a controlului nr.127/19 din 09 martie 2020, inspectorul de integritate Virgiliu Bardă, în temeiul art.28 alin.(3) și art.31 din Legea nr. 132/2016, a dispus inițierea controlului averii și a intereselor personale în privința ***** judecătoria la Judecătoria Chișinău (f.d.261 din dosarul administrativ), stabilind totodată că declarația de avere și interese personale pentru anul 2017 nu a fost depusă tardiv, ori la 23.04.2018 în mod legal a fost depusă rectificată.

29.Potrivit actului de constatare nr.214/19 din 09 iulie 2021, inspectorul de integritate Virgiliu Bardă, în temeiul art. 19, art. 34 alin.(1), art. 35

alin.(3)-(4) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și art.23 alin.(5)-(6) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, a decis:

- *Se constată existența diferenței substanțiale nejustificate, între averea dobândită și veniturile nete obținute de către dna ***** *****, judecător la Judecătoria Chișinău, ***** , în mărime de 1 330 000 (un milion trei sute treizeci mii) lei, manifestată prin deținerea apartamentului situat pe adresa mun.Chișinău, str.***** , ***** , ap.*****;*

- *Se sesizează Consiliul Superior al Magistraturii, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămîne definitiv, în vederea inițierii procedurii de eliberare a dnei ***** *****din funcția de judecător la Judecătoria Chișinău, *****;*

- *Se decede dna ***** ***** , din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția altor funcții electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data la care averea dnei ***** *****va fi constatată, în totalitate sau în parte, ca fiind nejustificată, printr-o hotărîre judecătorească definitivă;*

- *Se înscrie dna ***** ***** , în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data la care averea dnei ***** *****va fi constatată, în totalitate sau în parte, ca fiind nejustificată, printr-o hotărîre judecătorească definitivă (f.d.3-9 din dosarul administrativ).*

30.La caz, într-o primă abordare ținînd cont de obiecțiile reclamantei și argumentele reprezentanților pârtei, instanța relevă că, procedura controlului averii și intereselor personale se efectuează în temeiul Legii nr. 132/17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, Legii nr. 133/17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale acte legislative care în timp datorită caracterului incomplet au suportat mai multe modificări și Codului administrativ.

31.Conform art.28 alin.(1), art. 44 alin.(16) al Legii nr.132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, autoritatea inițiază controlul averii și al intereselor personale din oficiu ori la sesizarea unor persoane fizice sau persoane juridice, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale metodologiei de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor. Conform art.7 alin.(1) lit.c) al Legii, Autoritatea Națională de Integritate

ectuează controlul averii deținute de subiecții declarării, constată dacă există o diferență substanțială între veniturile obținute și cheltuielile realizate, pe de o parte, și averea dobândită, pe de altă parte, în timpul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică, constată averea nejustificată și adresează instanței de judecată cereri în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate;

32.Reclamanta ***** deținând funcția de judecător, în temeiul art.3 alin. (1) lit. a) al Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016 are calitatea de persoană supusă controlului, fiind subiect al declarării averii și intereselor personale în temeiul acestei norme legale.

33.Controlul averii și intereselor personale în privința reclamantei ***** a fost inițiat la sesizare în temeiul art.28 alin.(3) al Legii nr.132/17.06.2016.

34.Conform art.30 alin.(1) al Legii nr.132/17.06.2016, competent să efectueze controlul este inspectorul de integritate căruia sesizarea din oficiu i-a fost repartizată prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

35.Conform art.3 al Legii nr. 132/17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, Activitatea Autorității se bazează pe următoarele principii: a) legalitate; b) independență; c) imparțialitate; d) transparență; e) confidențialitate; f) celeritate; g) integritate; h) egalitate; i) dreptul la apărare; j) bună administrare.

36.Conform art.30 alin. (1) - (2) al Legii nr. 132/17.06.2016, sesizările depuse de persoanele fizice sau persoanele juridice, precum și cele din oficiu se înregistrează în termen de cel mult o zi lucrătoare și se repartizează aleatoriu, în ziua înregistrării, prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor. Redistribuirea sesizărilor repartizate inspectorilor de integritate se face în condițiile art.27 alin.(6).

37.Conform art. 37 alin. (1) al Legii nr.132/17.06.2016, după repartizarea aleatorie a sesizării de efectuare a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate va dispune începerea controlului.

38.Instanța reține că, principiul de distribuire aleatorie obligatorie a sesizărilor la Autoritatea Națională de Integritate a fost introdus prin Legea nr.132/17.06.2019 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate. Norma de la art.30 alin.(1) al Legii nr.132/17.06.2016, este o normă imperativ -

onerativă de ordine publică, care consacră principiul repartizării aleatorii a sesizărilor. Excepții de la acest principiu legea nu prevede.

39.Prevederile art.30 alin.(1) referitoare la repartizarea aleatorie prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, urmează a fi interpretat sistemic, inclusiv prin prisma art.20 alin.(3) și alin. (4) al Legii nr. 132 din 17.06.2016, care include interdicția implicării, inclusiv a președintelui sau vicepreședintelui ANI în procedura de control. Repartizarea aleatorie presupune distribuirea sesizărilor prin sistemul electronic, astfel încât, inspectorul de integritate competent să efectueze controlul, fiind stabilit în mod aleatoriu, cu excluderea factorului decizional uman.

40.Astfel, distribuirea aleatorie print-un sistem electronic a sesizărilor către inspectorii de integritate este o procedură care asigură transparența, obiectivitatea și imparțialitatea procedurii de control.

41.Reieșind din cele menționate în coraport cu materialele cauzei, instanța de judecată constată că, la ***** în cancelaria Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr.04-17/89 cu privire la încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, și anume, depunerea tardivă de către ***** a declarației de avere și interese personale pentru anul 2017 (f.d.265 din dosar administrativ), iar la 28 februarie 2020 a fost înregistrată o altă sesizare cu nr.01/128, cu referire la articolul de presă, apărut în publicația Ziarul de Gardă la data de *****, referitor la faptul că *****, judecătoria la Judecătoria Chișinău, *****, poate fi văzută zilnic, în timp ce intră într-un penthouse de peste 150 de m², amplasat într-un bloc din centrul capitalei, pe strada ***** (f.d.262 din dosarul administrativ).

42.Potrivit extrasului din sistemul electronic „e-Integritate”, sesizarea a fost înregistrată și repartizată aleatoriu inspectorului de integritate Virgiliu Bardă la data de 26.02.2020, ora 14:06, acest fapt rezultă inclusiv și din procesul-verbal nr.127/19 din 09.03.2020 de inițiere a controlului (f.d.261 din dosarul administrativ).

43.În aceste condiții, instanța în acord cu opinia reclamantei stabilește indubitabil că Autoritatea Națională de Integritate a încălcat prevederile art.30 alin.(1) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr.132 din 17 iunie 2016 și principiul consacrat prin aceste norme, întrucât a repartizat sesizarea în mod aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor abia la 26.02.2020, deși aceasta trebuia repartizată imediat în ziua înregistrării, adică la *****, ceea ce denotă ilegalitatea procedurii de control.

44.În al doilea rând, referitor la argumentul invocat de către reclamanta ***** precum că, a fost încălcat termenul de efectuarea a procedurii de control instanța reține că, conform art. 21 din Codul administrativ autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

45.Prin urmare, principiul de legalitate impune respectarea procedurii administrative de către toate autoritățile publice, iar instanțele de judecată trebuie în mod constant să verifice aplicarea acestui principiu, fiind un aspect imperativ al statului de drept garantat prin art.1 și art.53 din Constituție.

46.La caz, se reține că nici Legea nr.132 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și nici Legea nr.133 privind declararea averii și a intereselor personale (în vigoare la momentul emiterii actului de constatare) nu instituiau careva norme cu privire la termenii de finalizare a procedurii de control și de emitere a actului de constatare.

47.În același timp, în Codul administrativ este prevăzut un capitol aparte (capitolul III, art.60-65), care expres reglementează termenele în procedura administrativă.

48.Astfel, conform art.60 alin.(1), (4) și (5) din Codul administrativ, termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Din motive justificate legate de complexitatea obiectului procedurii administrative, termenul general poate fi prelungit cu cel mult 15 zile. Această prelungire are efect doar dacă este comunicată în scris participanților la procedura administrativă în termen de 30 de zile, împreună cu motivele prelungirii. În mod excepțional, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăși 90 de zile.

49.Din sintagma „trebuie” înserată în norma de drept sus-citată se deduce obligația autorității publice de a respecta termenul de finalizare a procedurii în termenul general stabilit la art.60 alin.(1) din Codul administrativ.

50. Aplicarea *mutatis mutandis* a acestui principiu de înlăptuire a justiției către procedura administrativă este necesară în cazul autorităților administrative, activitatea cărora este îndreptată la aplicarea de sancțiuni. Caracterul juridic al sancțiunilor de natură să afecteze soarta, cariera, reputația persoanelor, adică un amalgam destul de vast de drepturi civile, necesită de la autoritatea publică investită de lege respectarea unor garanții procedurale sporite.

51. În sensul normelor legale citate supra, se concluzionează că Autoritatea Națională de Integritate a avut la dispoziție un termen de 30 zile pentru a finaliza procedura administrativă, care putea fi prelungit, în condițiile legii, pentru un termen de maxim 90 de zile. Comunicarea în scris către participanții la procedura administrativă fiind esențială. Nerespectarea de către Autoritatea Națională de Integritate a termenului general instituit de legislator în cadrul finalizării procedurii administrative are drept consecință juridică dreptul persoanei să inițieze acțiune în contencios administrativ, în temeiul art.189 din Codul administrativ și să solicite anularea actului administrativ individual defavorabil.

52. Instanța evidențiază faptul că încălcarea de către Autoritatea Națională de Integritate a termenului legal al procedurii administrative este temei singular de anulare a actului administrativ individual defavorabil, în condițiile în care actul administrativ individual este de sancționare, cu impact în drepturile fundamentale ale omului asigurate de art.39 din Constituție și anume accesul la o funcție publică.

53. Potrivit art.69 alin.(1) Cod administrativ, procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră inițiată din momentul depunerii cererii.

54. Reieșind din materialele dosarului de control/administrativ, instanța de judecată atestă că, potrivit sesizării din 03 februarie 2020, s-a reținut existența bănuielii rezonabile de încălcare de către ***** a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale.

55. Potrivit procesului - verbal de inițiere a controlului nr.127/19 din 09 martie 2020, inspectorul de integritate Virgiliu Bardă, în temeiul art.28 alin.(3) și art.31 din Legea nr. 132/2016, a dispus: 1. Inițierea controlului averii și a intereselor personale în privința dnei *****, judecătore la Judecătoria Chișinău.

56. Adicional instanța reține că, actul administrativ contestat de către reclamantă a fost emis la 09 iulie 2021, fiind evident faptul încălcării termenului de finalizare a procedurii administrative. Careva acte din care ar rezulta prelungirea termenului dat de către Autoritatea Națională de Integritate la dosar lipsesc. Aceste circumstanțe denotă în mod cert, că inspectorul de integritate a încălcat termenul de efectuare a controlului în privința ***** stabiliți de Codul administrativ, încălcare ce denotă ilegalitatea actului contestat.

57. Autoritatea Națională de Integritate a susținut că inspectorul de integritate la emiterea actului de constatare a respectat termenul rezonabil stabilit la art.27 din Codul administrativ, aceasta poziție însă este greșită și rezidă din interpretarea eronată a normelor legale.

58. La acest compartiment instanța de judecată ține să evedențieze că, în virtutea art.27 din Codul administrativ, în cazul în care prezentul cod sau alte legi speciale nu impun un anumit termen, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze într-un termen rezonabil, însă, acest termen nu trebuie să vină în contradicție cu art.60 din același cod, care stabilește exact termenele procedurii administrative.

59. Drept urmare, instanța apreciază ca fiind eronate argumentele Autorității Naționale de Integritate precum că actul administrativ a fost emis cu respectarea termenilor. Or, art. 93 din Codul administrativ stipulează că fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale.

60. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

61. De asemenea, instanța reține că la caz nu poate fi invocat nici faptul respectării unui termen rezonabil de examinare a procedurii administrative, deoarece dosarul avea ca obiect verificarea și stabilirea beneficiarului final al apartamentului situat pe adresa mun. Chișinău, str. *****, *****, ap. *****, iar acțiunile desfășurate de către inspectorul de integritate pe caz s-au redus la interpelarea actelor de proveniență și înregistrare a dreptului de proprietate asupra imobilului, a celor care atestă contractarea și achitarea serviciilor comunale, audierea nemijlocit de către inspector a unei singure persoane - Iurie Școlnic, (f.d.36 din dosar administrativ), analiza declarațiilor de avere și interese personale ale subiectului controlului și a răspunsurilor la adresările și interelările efectuate inclusiv cele ale ***** Șevciuc și ***** ***** . În

acest context, fiind relevant că activitatea inspectorului nu a necesitat interpelarea unor subiecți s-au autorității din alte jurisdicții, care în mod evident ar fi necesitat mai mult timp. La fel, mai prezintă relevanță după cum a informat în proces reprezentantul pârtei, că controlul nu a inclus verificarea de către inspectorul de integritate și veniturile părinților *****.

62.Totodată, din materialele dosarului administrativ, nu se atestă faptul prelungirii termenului de procedură, respectiv, elementul formal - termenul procedurii administrative, se constată a fi încălcat, acesta depășind termenul maxim prevăzut de 90 zile, în speță fiind relevant că procedura administrativă de control a averii și a intereselor personale a durat 16 luni, ceea ce contravine normei imperative precitate, dar și raportat la complexitatea sa a avut în mod nejustificat un caracter exagerat de îndelungat, care nicicum nu se încadrează în noțiunea de termen rezonabil.

63.Instanța subliniază că, instituirea unui termen fix pentru emiterea actului administrativ de către autoritatea publică pe marginea sesizărilor formulate de persoanele interesate, se află în unison cu principiul legalității, celerității, securității raporturilor juridice și certitudinii juridice, termen care de altfel este menit să disciplineze conduita destinatarilor legii și să asigure un climat coerent și previzibil de examinare a plîngerilor înaintate.

64.Astfel, instanța de judecată reiterează că, autoritățile publice sunt chemate să acționeze în conformitate cu Constituția, legislația în vigoare, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și cu alte acte normative, în limita competenței care le este încredințată prin lege și în scopul pentru care această competență le-a fost încredințată. Respectarea procedurii administrative prevăzute de Codul administrativ este obligatorie pentru toate autoritățile publice la emiterea actelor administrative, dacă legea nu prevede altfel. Actele administrative emise, sau după caz adoptate fără respectarea procedurii, pot fi anulate în modul stabilit de lege, sau declarate nule. Autoritățile publice pot admite măsuri care afectează drepturile sau interesele legitime ale persoanelor fizice sau juridice, numai în cazurile când acestea sunt necesare și numai în măsura necesară atingerii scopului propus.

65.Activitatea administrativă realizată cu încălcarea prevederilor Codului administrativ nu atrage nulitatea acesteia, doar dacă această încălcare a fost determinată de o necesitate de ordin administrativ, caracterizată de circumstanțe ce implică un pericol iminent pentru interesul public.

66.Principiile procedurii administrative, stipulate la art.28 - 35 Cod administrativ, promovează interesul public, care trebuie să prevaleze asupra

altor interese legitime, iar pericolul să nu poată fi înlăturat prin mijloace legale. Or, cert este că reieșind din normele legale precitate, activitatea administrativă nu poate avea caracter permanent și continuu, în detrimentul drepturilor garantate de Constituție, și trebuie desfășurată în conformitate cu principiul proporționalității.

67.În exercitarea puterii discreționare, autoritățile publice trebuie să ia în calcul efectele adverse ale deciziei, asupra persoanelor fizice sau juridice. Măsurile luate nu pot fi excesive în raport cu scopul lor, iar exercitarea puterii discreționare nu poate duce la măsuri arbitrare.

68.În contextul celor expuse, instanța de judecată conchide asupra ilegalității actului de constatare nr.214/19 din 09 iulie 2021 întocmit de inspectorul de integritate al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Virgiliu Bardă, în privința ***** ***** cu încălcarea termenului procedurii administrative. Or, încălcarea termenului, este o încălcare gravă, care este de natură să încalce dreptul reclamantului, protejat de art.6 par.1 din Convenția Europeană Pentru Drepturile Omului.

69.Pe de altă parte, din interpretarea sistemică a noțiunii de venit obținut (realizat) reglementată de Legea nr. 133/17.06.2016 și Legea nr.132/17.06.2016, instanța reiterează că conținutul și obiectul controlului averii realizat în temeiul Legii nr.132/17.06.2016 constă în verificarea și constatarea existenței/inexistenței diferenței substanțiale între veniturile declarate și averea deținută.

70.În sensul art. 34 al Legii nr.132 din 17.06.2016, *inspectorul de integritate întocmește un act de constatare dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:*

- *se constată o diferență substanțială între averea dobândită și veniturile obținute în timpul exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică;*
- *deținerea averii are caracter nejustificat sau dacă persoana supusă controlului nu se prezintă, în termen de 15 zile de la confirmarea recepționării invitației, să-și prezinte punctul de vedere.*

71.Instanța reiterează că în temeiul art.26, art.32 al Legii nr.132/17.06.2016, *conținutul și obiectul procedurii de control a averii constă în verificarea veniturilor obținute declarate pe parcursul exercitării mandatului sau funcției raportat la situația averilor deținute (declarate).*

72.Conform art. 35 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, *actul de constatare va*

cuprinde următoarele: b) partea descriptivă, care cuprinde: punctul de vedere al persoanei supuse controlului, dacă acesta a fost exprimat; constatarea diferențelor substanțiale, cu stabilirea existenței averii nejustificate sau a părții nejustificate din avere; rezultatele expertizelor, după caz.

73.Conform art. 32 alin. (7) al Legii nr. 132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, *pentru clarificarea tuturor neconcordanțelor dintre valoarea declarată și valoarea reală a bunurilor menționate în declarație, inspectorul de integritate poate dispune efectuarea unei expertize, potrivit legii. Această expertiză se efectuează din contul Autorității.*

74.Conform art. 87 alin. (1) - (2) Cod administrativ, *autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt. în special ea poate: a) să solicite informații de tot felul; b) să audieze participanți, martori și experți/specialiști sau să solicite declarații scrise din partea acestora; c) să solicite acte și dosare; d) prin sesizarea directă a lucrurilor, să își creeze propria impresie despre un caz sau despre situația de la fața locului (cercetarea probei la fața locului). Audierea participanților, a martorilor sau a experților/specialiștilor, precum și cercetarea probelor la fața locului se consemnează într-un proces-verbal.*

75.Materialele dosarului administrativ, precum și explicațiile depuse de către reprezentanții autorității publice pîrîte în cadrul ședințelor de judecată atestă faptul că, în cadrul procedurii administrative nu au fost antrenați specialiști/experti în domeniul financiar întru stabilirea certă a diferenței substanțiale între veniturile declarate și averea deținută. Aici mai fiind de reiterat că, diferența substanțială se verifică și stabilește exclusiv prin raportare la averea dobîndită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, pe parcursul exercitării funcției de demnitate publică în aceeași perioadă. Implicit se constată că toate concluziile inspectorul de integritate sunt lipsite de un suport probatoriu incontestabil.

76.În context, instanța cercetînd materialele cauze nemijlocit și audiind martorii în ședința de judecată remarcă că, inspectorul de integritate în mod pripit a stabilit că imobilul locativ cu nr. cadastral *****, situat pe adresa mun. Chișinău, str.*****, *****, ap.*****, a fost deținut de ***** în calitatea de beneficiar efectiv, ori în acest sens invocă un

articol din ziar, relații de prietenie între *****Șevciuc și ***** ***** și ***** și achitarea de câteva ori serviciile comunale de către *****, care pot servi ca temei de a iniția un control, dar nu reprezintă prin sine probe incontestabile. Implicit în dosarul administrativ lipsesc date obiective precum că ***** a participat la identificarea, negocieria, procurarea și mai mult ca atât la achitarea mijloacelor bănești pentru procurarea acestui imobil. Dar din contra materialele cauzei denotă că beneficiar a fost ***** *****.

77.Conform art.2 din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr.133/17.06.2016 prin beneficiar efectiv se are în vedere persoana fizică care controlează în ultimă instanță o persoană fizică sau care deține ori controlează în ultimă instanță o persoană juridică sau beneficiarul unei societăți de investiții sau administratorul unei societăți de investiții ori persoana în al cărei nume se realizează o tranzacție sau se desfășoară o activitate și/sau care deține, direct sau indirect, dreptul de proprietate sau controlul asupra a cel puțin 25% din acțiuni ori din dreptul de vot al persoanei juridice sau din bunurile aflate în administrare fiduciară.

78.Subsumînd circumstanțele relevate, raportat la declarațiile martorilor audiați în ședință și materialele probatorii cercetate, instanța ajunge la concluzia atribuirii greșite de către inspectorul de integritate a calității de beneficiari efectivi a imobilului situat pe adresa mun. Chișinău, str.*****, *****, ap.*****, reclamantei *****, o astfel de calitate întrunind-o indubitabil ***** *****.

79.Referitor la prezumțiile invocate în constatarea inspectorului de integritate, instanța notează că Constituția Republicii Moldova la art. 46 alin. (3) stabilește că caracterul licit al dobîndirii averii se prezumă.

80.Istanța reține că, deși actul administrativ unde se manifestă puterea discreționară se referă la aspectele care, într-un cadru legal, conferă autorității publice (inspectorului de integritate) o anumită libertate de decizie, acest lucru nu presupune în nici un caz devierea de la litera legii, or, decizia luată în mod discreționar, trebuie să fie una optimă, să corespundă finalității actului, sensului legislației în vigoare, principiilor generale ale dreptului intern și internațional, drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, deci să corespundă scopului urmărit, care alcătuiește esența „dreptului discreționar”, a cărui realizare se efectuează cu respectarea principiilor legalității, oportunității și a echității.

81. Raportînd la caz cadrul legal enunţat şi reieşind din constataria încălcărilor elucidate, sus menţionate, instanţa concluzionează că autoritatea pîrîită nu şi-a exercitat cu bună credinţă dreptul discreţionar în soluţionarea procedurii administrative şi emiterea actului administrativ contestat. Or, din actul administrativ individual defavorabil (actul de constatare) contestat nu rezultă nici un motiv obiectiv referitor la constatarea existenţei diferenţei substanţiale, adică actul de constatare, nu conţine în sine o motivare completă şi clară, această exigenţă urmînd a fi realizată într-un mod suficient de explicit, condiţie care nu se atestă la caz, dar din contra în şedinţă a fost răsturnată prin probele examinate.

82. Subsecvent, atunci cînd decizia administrativă nu respectă limitele exterioare pe care legea le stabileşte puterii discreţionare a administraţiei, intervine excesul de putere, motiv pentru care instanţa conchide că actul de constatare este ilegal.

83. Conform art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

84. Pe cale de consecinţă, avînd în vedere temeinicia argumentelor reclamantei raportat la cerinţele art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, instanţa consideră necesar a admite integral acţiunea ***** cu dispunerea anulării ca ilegal actul de constatare nr. 214/19, emis de către Autoritatea Naţională de Integritate a Republicii Moldova la 09 iulie 2021.

85. Faţă de cele ce preced, în conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. a), 231 alin. (1), 232 alin. (1) Cod administrativ, instanţa de judecată,

HOTĂRĂŞTE:

Se admite acţiunea înaintată de ***** împotriva Autorităţii Naţionale de Integritate.

Se anulează *ca fiind ilegal* actul de constatare nr. 214/19 din 09 iulie 2021 întocmit de inspectorul de integritate al Inspectoratului de Integritate al Autorităţii Naţionale de Integritate, Virgiliu Bardă, în privinţa *****.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău, prin intermediul Judecătoriei Criuleni, sediul Central, în termen de 30 zile din ziua pronunţării dispozitivului.

**Preşedintele şedinţei,
Judecător
Motricală**

Alexandru